

KURJER WARSZAWSKI

D. 30. Kwietnia.

SOBOTA.

ROK 1831.

N° 117.

WSPOMNIENIA.

Odezwa Rady Warszawskiej do Litwy
1794.

Biblijog
Nieprzyjaciół cofa się, mówią że postawił na Bugu 5 mostów; nasze wojska posuwają się. Zdać się że nastąpi ważna bitwa. — Wczoraj znowu przyprowadzono jeńców zabranych przez Jen: *Umińskiego*, są to Huzary z pułku *Elizabetgrodzkiego*. — Wczoraj odebrane listy zapewniają o szczęśliwym powodzeniu powstańców *Żmudzkich*; gazeta Berlińska donosi że ciż powstańcy cofnęli się z *Kretyngi*. — Zapewniają że nieprzyjacielski Jenerał *Aurep* różni się od innych swoich kolegów, i bardzo uprzejmie obchodzi się z jeńcami Polskimi zabranymi w bitwie z korpusem Jen: *Sierawskiego*. — Jeden z jeńców nieprzyjacielskich przyprowadzonych wczoraj, twierdzi że *Feldmarszałek Dybiez* bardzo życzył odbyć *Wielkanoc Ruską* (intro) w Warszawie. — Hrabia *Małachowski* Minister spraw zagranic: odebrał z *Brodów* list donoszący że gdy *Dwernicki* przechodząc z swym wojskiem na *Wołyń*, zbliżył się do samej granicy *Galicji*, żołnierze Austriacy stanęli pod bronią którą prezentowali przed naszym Jenerałem, *Dwernicki* powitawszy sąsiednich wojaków, kazał podać kielich i spełnił za zdrowie Cesarza *Jegomości Austriackiego*, przyczem nasi *Trębacz* grali a *Krakusy* śpiewali *Jeszcze Polska nie zginęła*; niezmiernie tłumy *Wołyń*ian i *Galicjan* zebrały się dla widzenia Polskiego Rycerstwa. Potwierdza się wiadomość o zwycięstwie *Dwernickiego* nad nieprzyjacielem, o zdobyciu armat it. p. Korpus jego pędził przez *Poczałow* do *Dubna*. — Huzary nieprzyjacielskie przyprowadzone teraz do War-

szawy, mówią że *Krakusy* są postrachem tak *Kozaków* iak i regularnego wojska *Rossyjskiego*. — Onegdaj 2ch jeńców *Rossyjskich* przechodząc ulicą *Trembacką* poznali idącego szpiega, sami go natychmiast porwali i zaprowadzili na odwach! — Wczoraj doszła tu wiadomość o postanieniu w *Kirowskiem*. — Gazety *Londyńskie* twierdzą że *Dybiez* już nieodważy się na stoczenie walnej bitwy z *Polakami*. — Onegdaj przybyli do Warszawy, Doktorowie: *Krailsheim* z *Frankfortu* nad *Menem*, *Knelke* z *Lauenburga* w *Holsztyńskim* i *Wohl* z *Altony*. — Na wczorajszym posiedzeniu połączonych Izb sejmowych, trwały narady nad projektem przygotowanym w Izbie Poselskiej a odrzuconym w Senacie; dalsze narady na dziś odłożono. — Wczoraj w chwili rozpoczynającego się 6go miesiąca od czasu naszej rewolucji, sala Uniwersytecka napelniona została Patriotami. Zaczynał *Szyrma* czytał rozprawę dowodzącą potrzebę opiekowania się włościanami, a zwłaszcza tymi, którzy teraz walczą za Ojczyznę. Czytano rozprawę Pana *Nachan* o prawodawstwie *Sławian*. Następnie *Majzner* deklamował wiersz o rewolucji i chwale Polskiego oręźa. *Kozłowski* członek Towar: Patriot: mówił przeciw rządowi despotycznemu. Czytano poezję *R. Suchodolskiego* i *Kowalskiego*. Zakończyły śpiewy patriotyczne i okrzyki na cześć *Skrzyneckiego*, walecznego narodowego Rycerstwa, Polek opiekujących się ranionymi wojownikami, oraz powstańców *Żmudzkich*, *Litewskich* i *Wołyńskich*. — Gdy teraz na *Pradze* z powodu okoliczności wojennych, targi

na bydło odbywać się nie mogą, przeto takowe targi odbywać się będą w Warszawie na *Muranowie* i na placu zwanym *Denasowskie*. — *Tygodnik Petersburški* w Polskim języku ciągle wychodzi; niedawno umieścił uwagi ile błędzą *Polacy* powstając przeciw *Rossji* etc!! — Cesarz *Mikołaj* dał Jenerałowi *Gersztencweyg* krzyż *S. Jerzego* 3 klasy, za przyłożenie się do pokonania *buntowników Polskich*! — Wczoraj krewni, koledzy i przyjaciele ś. p. *J. Panny Eleonory Stefani* dawniej ulubionej artystki Teatru Narodowego, córki Autora *Opery Krakowiaków*, w 26 roku życia zgasłej; pochowali jej zwłoki.

Mianowani Jenerałami Bry: Pułkownicy: Hr: *Ledóchowski*, *Krysiński* i Hen: *Kamiński*.

Jenerał Gubernator *M. S. Warsz.* *Xawery Dąbrowski* mieniący się być Jenerałem Dywizji, powołany do stawienia się przed Sąd Policji Poprawczej Brzesko Kujawski, oświadczył w odezwie swej do tegoż Sądu, że powołany będąc do służby przez Władzę Najwyższą, stawić się nie może. Gdy podług kontrol Kommissji Rządowej Wojny, żaden Jenerał Dywizji tego imienia nigdy nie exystował, już i używający go musi być *awanturnik*, który pod tem nazwiskiem przed surowością praw ukryć się usiłuje, wzywam każdego, wiadomości o tym człowieku mającego, aby bezzwłocznie o nim do Bióra mego donieść, ażebym go mógł do tłumaczenia się powołać.

(*Ar. na.*) Od dawnego czasu doświadczono w naszym kraju, iż Ludzie pijąc w porze wiosennej nadzwyczajnie ciepłej, wody z roztopów śniegu szczególnie w błotach i bagniskach znajdujące się, chorowali na różnicę w kiszczkach połączone w laxą, wymiotami, przy słabej zaś konstytucji ciała w dni kilka śmierci ulegli. Czyli zatem należałoby rozebrać takowe wody dla dojścia czyli w nich nieukry-

wasie przyczyna *cholery*. W okolicach *Tczewa* i *Pruskiego Starogardu* pod *Gdańskiem* są laski *iałowcowe* którem to drzewem w piecach najczęściej palą i do kuchni używają, okolicę zaś te w czasach dawnych wojen wolne były od biegunek i nerwowych gorączek, pomimo to że w sąsiedztwie do koła takowe mordereze choroby panowały. Czy tedy polenie *iałowcu* po ulicach, niebyłoby środkiem zapobiegającym dla teraźniejszej epidemji, a zatem czyliby władza krajowa nieuznała potrzeby sprowadzać takowe drzewo. — Naoczny świadek *J. W. Ostrowski* Reient.

Miągny i oddawna jako doskonały Dentysta znany w Warszawie *Ludwik Łesjefr*, zaonegdaj rozstał się z tym światem.

Z Piotrkowa. — *Inkl* Chirurg II klasy zostający dawniej w wojsku *Pruskiem*, a od lat 15 osiadły w mieście *Piotrkowie*, za gorliwe i bezinteresowne poświęcenie się dla Lazaretu wojskowego w tem mieście dla nowozaciężnych pułków ustanowionego, pozyskał prawo do wdzięczności narodowej. Z prawdziwem rozczuleniem widzą mieszkańcy *Piotrkowa*, jak ten zacny cudzoziemiec dni i nocy całe z narażeniem własnem przy gorączkowych przepełdza, z rozczuleniem widzą, jak najniższe posługi lazaretowe sam pełni, urządza łóżka, pościła a nawet sam nosiłomę do sienników, w braku potrzebnej pomocy. Postępowanie Pana *Inkla* niech będzie wzorem dla Lekarzy naszych, a szczególnie dla tych co i za nagrodą nawet oziębłe traktują i opatrują chorych; zasługi tego Chirurga zwrócą zapewne uwagę rządu. — 4ty Szwadron *Krakusów* imienia *Xcía Józefa* wyszedł z *Piotrkowa* 18 m. b. dla połączenia się z 3ma innemi na linii bojowej już zostającymi. Piękny i godny tego nazwiska Pułk, składa się z samych ochotników, powiększej części szlachty i jej dworzan,

ktorzy za chlubę sobie poczytują walczyć o bok swoich Panów. Dowodzi temu pułkowi Józef Wiśniewski Officer doświadczonego męstwa i powszechnie z przymiotów swoich towarzyskich lubiony.

O działaniach wojennych w przeciągu tego tygodnia, taki jest raport Naczelnego Wodza. Feldmarszałek Dybiez skoncentrowawszy wszystkie swoje siły, rozpoczął nakoniec działania zaczepne, i d. 25 b. m. atakował osobiście na czele swojej przedniej straż, nasze przednie czaty pod *Kuslewem*. Pułkownik *Dembński* dowodzący z naszej strony, zwiódł kilkogodzinną zaszczytną walkę z tak przemagającym nieprzyjacielem, który 18 armat naprzeciwko naszym 4 działom rozwinał. W tymże czasie główne siły Feldmarszałka, dążyły na oskrzydlenie naszego prawego skrzydła. Stosownie do przyjętego planu kampanji, nie chcąc zwodzić walnej bitwy w tamtych okolicach, z tak przemagającym nieprzyjacielem, dałem rozkaz wojsku, ustąpienia z po nad *Kostrzynia*, który to ruch zostawszy skutecznym, Dywizja Jen: *Giełgutta* i część korpusu rezerwowego Jazdy Jen: *Skarzyńskiego*, zajęły w tylnej straży stanowisko *Mińska*, które zostało atakowane naziutrz o godz. 11 z rana. Nieprzyjaciel rozwinął znaczne massy piechoty, jazdy i liczną artyllerię, ale wszystkie jego ataki zostały odparte. Potyczka ta, przynosi jak największy zaszczyt Jen: *Giełguttowi* i wojsku stojącemu pod jego dowództwem. Nakoniec po kilku godzinnym boju, wcale niezmuszony przez nieprzyjaciela, ustąpił ku *Dębemu*, pod którą to wsią zajmujemy dotąd stanowisko. Zapewnić mogę Rząd Naro: że w ustępowaniu naszym ani jeden Żołnierz wskutku boju, w niewolę wzięty nie został, a jeżeli nieprzyjaciel jakim ięćem szczyć się będzie, tego jedynie z

przyczyny cholery pozostałego w lesie mógł zabrać. Wczoraj Jen: *Umiński* maszerując od *Okuniewa* do *Stanisławowa* na czele 2ch szwadronów jazdy Lubelskiej, spotkał Brygadę nieprzyjacielskiej kawalerji Jenerała *Nassakin*. Szwadrony *Lubelskie* śmiało uderzyły na nieprzyjaciela, rozbiły go i aż do *Stanisławowa* ścigały. Nieprzyjaciel stracił 30 kilku ludzi w zabitych i jednego officera. Rotmistrz *Turški* i 72 jeźdźców z końmi zabrani zostali w niewolę. Z naszej strony 3ch officerów rannych i 5 żołnierzy, zabitego żadnego niema. Wyścane oddziały zbierały jeszcze po lesie przez dzień wczorajszy, rozbitą jazdę z Brygady nieprzyjacielskiej. Pułkownik *Dłuski* prowadząc do ataku pułk Jazdy Lubelskiej Pułkownika *Jaraczewskiego* wraz z tymże dali nowe dowody męstwa, Major *Kamieński* Dowódca szwadronu podobnie się odznaczył. — Wódz Naczelnny *Skrynecki*. W *Miłosny* d. 28 Kwietnia.

(Art. nad.) Nasze pocziwe *Kosynjery*, które już nie raz dały się nieprzyjacielowi w znaki, w swojej niewinnej postaci, nie mają się częstokroć za żołnierzy; może dla tego że niektórych jeszcze mundur nie zdobi. J tak jeden zapytany: „Czy dziś wychodziecie? Odpowiedział „nie, to żołnierze dziś wychodzą ale nie my.“ Kochani włościanie! wy zaci obrońcy ojczyzny, wy nie tylko jesteście żołnierzami ale bohaterami naszymi. Lepiej sądziecie sobie; kosa w waszem ręku nie jest już narzędziem gospodarskiem ale orężem, orężem groźnym przed którym drżą wrogi, wy wiaćkolwiek szacie, jesteście obrońcami wolności, swobod naszych, jesteście więcej jak żołnierzami. — ....w .....z Członek Towarzystwa *Patryotycznego*.

W zeszłą Niedzielę pochowano na smętarzu *Powązkowskim* zwłoki ś. p. W. *Deme-*

trjusza Boreckiego Rachmistrza w Kom: Rząd: Przych: i Skarbu, urzędnika w kraju zastużonego i zanego Obywatela. Liczny orszak przyjaciół i kolegów towarzyszących ciału jego do grobu, jest iawnym dowodem, a oraz pociechą dla pozostałej małżonki, córki i familji, że wspomniany mąż, był czcigodnym człowiekiem i zjednał sobie szacunek i przywiązanie u współ-obywateli. W wyrazach pełnych religijności i prawdy przemówił jeden z jego dawnych przyjaciół do zgromadzonych nad grobem, wystawiając wymownie jego przeszło 25 cjo letnie usługi Ojczyźnie poświęcone i osobiste cnoty, które mimo różnych kolei tej krainy, niezmiennie życie zmarłego ozdabiały. Co iednak, czy żal za zmarłym przyjacielem, czy objętość czasu wyrazić mu nie dozwoliły, to ja jako świadek życia ś. p. *Boreckiego* dopełniając rysu szanownego męża, to jeszcze ośmielam się, że oprócz zalet wiernego chrześcijanina, niezmordowanie czynnego i pocziwego urzędnika, dobrego małżonka, ojca i przyjaciela wszystkich dobrze myślących ludzi, był nadto czułym i troskliwym opiekunem pozostałych po siostrze swej dzieci, dla których dobra całkiem się poświęcając, częstokroć ze strony ich krzywdzicieli na przykre wystawiony był doświadczenia. Mąż ten prawdziwie wzorowych obyczajów, nigdy z pamięci tych ludzi nie zniknie, którzy Religją, cnoty i dobre obyczaje szanować umięją; i te kilka słów niosące cieniem zmarłego w hołdzie, pragnę uczcić pamiątkę wiernego przyjaciela i pocziwego człowieka. — *M. D. Obywatel.*

(Art. nad.) W Numerze 77 Kur: Wari: czytałem Artykuł małący na celu wystawienie krzywdy uczynionej byłemu Kommissarzowi przez nowourzędującego w Obwodzie. Jako z obowiązku bliski świadek okoliczności, nie celem obwinienia iednego lub usprawiedliwienia drugiego którzy mi są mało znani, lecz celem wystawienia na iaw prawdy a więc jeszcze wystawienia iak szkodliwy na Interes publi-

czny podobne mała pisma, oświadczam że były Kommissarz od lat 5 stały, od 2 nieurzędnie tylko przez zastępstwo, iest zastużony, cnotliwy lecz w stanie takim zdrowia iż mało władny ręką i nogą ośobiście być w Białym nie iest w stanie, wczasach pokoju by to uszło, lecz dziś gdzie najzdrowszy najczynniejszy Urzędnik Administracyjny ieszcze nie ma tyle siły by odpowiednio potrzebom wystarczał wszystkim i musi być przez podręcznych a nawet obywateli czynnie wspierany, coby począł taki którego siły na zwyciężenie własnej choroby nie długo wystarczają. Rada Woiewódzka przedstawiła dziś urzędującego, został nominowanym, urzędnie bezpłatnie i z własnego doświadczenia widzę że iest takim, iakim by był teraz Urzędnik tej linji i stopnia, iak okoliczności dzisiejsze wymagały. Lecz pisma takowe niechęć niższych, oślabiając ufnosć w wiadomych okoliczności Obywatelach, szkodać stawie osobistej, studzą czynność, gorliwość, nadwężają uległość i karność która iest sprężyną gwałtowne działającą w machinie rządu mianowicie w czasach gdzie chwila stracona nie iest do nadgodzenia, należy być sprawiedliwym nawet tam gdzie dla miłości prawdy własny interes poświęcić wypadnie. Pismo to dyktował interes osobisty a nie przekonanie słuszności, gdyby każden w dalszych przesileniu losu naszego chwilach zapomniat osobie a pamiętał o interesie publicznym, poświęcał dla niego wszystko czem rozporządzać może, ieszcze większej pomyślności, lub chwalebniejszego zgonu spodziewać byśmy się mogli. *Kazi: Brzozowski.*

DNIESIENIA.

LAMPY ILLUMINACYJNE blaszane; płaskie, z uszkami, które można postawić, lub na gwoździach małych zawiesić, są do nabycia za bardzo umiarkowaną cenę w Fabryce WYROBÓW Lakierowanych przy ulicy S. Krzyńskiej Nr 1337.

Przy ulicy Brackiej w domu Heca zwanym, odbędzie się Licytacja na 174 CHOMONT starych z zaprzęgiem na dniu 2go Maja w Poniedziałek, o godzinie 9ej z rana.

PENSJA Pani Maciejowskiej, przeniosła się z pod Nr 90 z Dziekanji, pod Nr 400 na przeciw Sgo Krzyża, w domu Państwa Kamińskich.

Wczoraj wyciągnięto Nra 39.—78.—86.—20.—17.

Dziś rano ciepła sto: 9. Wczoraj w południe 16.

TEATR NARO: Jutro Sroka Złodziej.

TEATR ROZMAI: Jutro Dwóch mężów, Zazdrośni w miłości, Przerwane zaręczyny.